

Een palet van gekleurde kaders

Een analyse van het coalitieakkoord 2018-2022 “Veel kleuren, één palet”

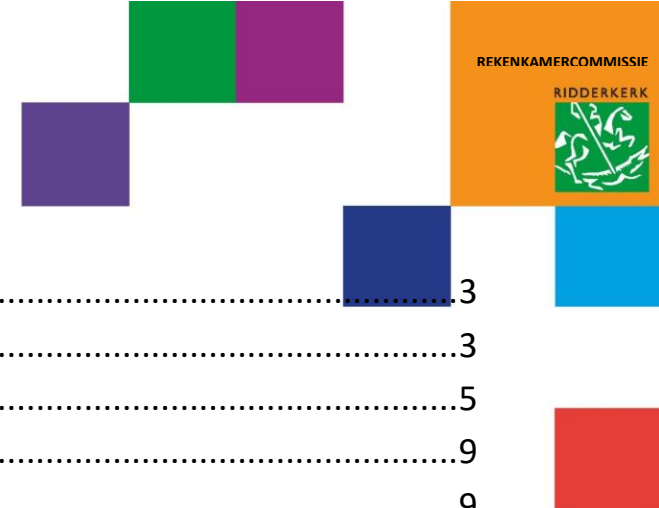
De commissieleden:

De heer J.J. Démoed (voorzitter)

De heer W. de Lange

De heer P.J.M. van der Valk

September 2018

Inhoud

Inleiding	3
Analyse methode	3
Bevindingen	5
Advies kaderstelling	9
01. Bestuur en samenleving.....	9
02. Bestuur en samenwerking	10
03. Veiligheid	10
04. Leefomgeving en Groen	11
05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water	11
06. Economische zaken.....	11
07. Onderwijs en Sport	12
08. Cultuur en Cultureel erfgoed	12
09. Welzijn.....	12
10. Zorg.....	12
11. Werk en inkomen.....	12
12. Duurzaamheid	13
13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	13
14. Financiën	13
Conclusie.....	13
Bijlage 1. Beleidsanalyse van het coalitieakkoord “Veel kleuren, één palet”	14
Bijlage 2. Bloemlezing formuleringen zachte beleidsvoornemens.....	41

Inleiding

Op verzoek van vrijwel de gehele gemeenteraad van Ridderkerk heeft de rekenkamercommissie, in nauwe samenwerking met de gemeenteraad, een onderzoek naar de kaderstelling door de gemeenteraad laten uitvoeren. De resultaten van dat onderzoek zijn vastgelegd in het rapport “Onderzoek naar de kaderstellende rol van de raad”¹. Een nieuwe raadsperiode biedt bij uitstek de mogelijkheid om het functioneren van de gemeenteraad op een hoger niveau te krijgen. Daartoe heeft de rekenkamercommissie het coalitieakkoord 2018-2022 “Veel kleuren, één palet” geanalyseerd op de kaderstellende mogelijkheden conform de methodiek van het rekenkamercommissierapport. Met dit rapport tracht de rekenkamercommissie de scherpste in het functioneren van de gemeenteraad optimaal te faciliteren. De kwaliteit van dat bestuur is immers in ieders belang.

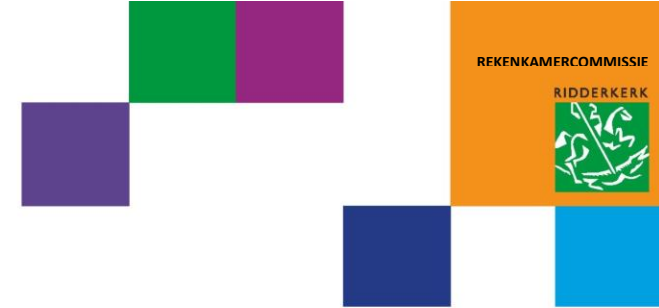
Analyse methode

“Wat willen we bereiken?”, “Wat gaan we daar voor doen?” en “Wat hebben we daar voor over?” is de standaard methodiek van beleidsanalyse, ook wel benoemd als “outcome”, “output” en “input” analyse. De gehele tekst van het coalitieakkoord is langs deze meetlat gelegd. Vervolgens zijn de output en de outcome items kort samengevat en is bekeken:

- Hoe ze scoren qua “SMART”-ness
- Hoe hard ze geformuleerd zijn (schaal van 1 tot 10)
- Of het reguliere of moeilijke beleidsvraagstukken betreft.

---

¹ Onderzoek kaderstellende rol van de raad
Een onderzoek naar de invulling van de kaderstellende rol van de raad in de periode 2014 - 2016
November 2017

Voor de beoordeling is geen hard beoordelingskader gebruikt. In grote lijnen vraagt de “SMART”-ness beoordeling:

S pecifiek	Is er een specifiek doel/beleidsmaatregel benoemd
M eetbaar	Is er een doelwaarde aan het doel / de beleidsmaatregel gekoppeld
A ceptabel	Is het doel / de beleidsmaatregel gebruikelijk in de Nederlandse cultuur/politiek/rechtsstaat
R ealistisch	Is het doel / de beleidsmaatregel realiseerbaar (gezond verstand oordeel)
T ijdgebonden	Is er een duidelijke datum aan het doel / de beleidsmaatregel gekoppeld.

De “hardheidsanalyse” is gebaseerd op de gekozen formulering. Deze varieert van “we roepen op” en “we houden in de gaten”, die beide uiteraard laag scoren tot “we zetten BOA’s in voor ...” en “we richten veilige fietsenstallingen in bij de opstapplaatsen voor het openbaar vervoer”. Een bloemlezing van laag scorende formuleringen is toegevoegd als bijlage 2.

De “regulier” versus “moeilijk” beleidsvraagstuk analyse heeft plaats gevonden op basis van vragen als:

- Hoeveel partijen zijn bij dit vraagstuk betrokken
- Hoeveel zeggenschap heeft de gemeente Ridderkerk op dit beleidsvraagstuk
- Hoeveel financiering van dit beleidsvraagstuk ligt bij de gemeente Ridderkerk
- Wat zijn de intrinsieke kenmerken van dit beleidsvraagstuk.
- De scores op al deze punten zijn te vinden in bijlage 1 van dit rapport.

Bevindingen

Het coalitieakkoord “Veel kleuren, maar één palet” beschrijft 35 maatschappelijke effecten (outcome) en 120 beleidsmaatregelen (output). 29 van de 120 beleidsmaatregelen zijn niet verbonden aan een maatschappelijk effect. Bij alle maatschappelijke effecten zijn één of meer beleidsmaatregelen vermeld. De “SMART”-ness score is weergegeven in tabel 1.

Beleidsveld	S	M	A	R	T
01. Bestuur en samenleving	1	1	11	7	
02. Bestuur en samenwerking	1		8	6	
03. Veiligheid	1	1	14	12	1
04. Leefomgeving en Groen	2		18	18	
05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water	4	6	15	14	
06. Economische zaken	4	3	9	8	1
07. Onderwijs en Sport	2	1	14	14	1
08. Cultuur en Cultureel erfgoed			6	6	
09. Welzijn			8	8	
10. Zorg	1	1	10	10	
11. Werk en inkomen	2	2	8	8	
12. Duurzaamheid	3	2	14	13	
13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	2	1	13	13	
14. Financiën	1	1	4	3	
Totaal	24	19	152	140	3

Tabel 1. “SMART”-ness score van het coalitieakkoord “Veel kleuren, één palet” (de cijfers geven het aantal formuleringen per beleidsveld aan die voldoen aan de criteria voor SMART, zie bijlage 1).

Het zal duidelijk zijn dat de doelen en de maatregelen in het coalitieakkoord nog fors kunnen winnen op de punten specifiek, meetbaar en tijdsgebonden. Uiteraard kan het coalitieakkoord gezien worden als een richtinggevend document dat nog de nodige bewegingsruimte voor interne en externe ontwikkelingen biedt. Hier ligt de kans voor de raad om middels heldere kaderstelling te voorkomen dat het bestuur te vrijblijvend blijft.

De hardheidsanalyse laat een gelijksoortig beeld zien:

Beleidsveld	2	3	4	5	6	7	8	9	10	gemiddelde
01. Bestuur en samenleving		7		2	2		1			4.3
02. Bestuur en samenwerking		1		1		2				5.5
03. Veiligheid	1	4	2	1	1	2	3			5.1
04. Leefomgeving en Groen		5	2	1	4	4	2	1		5.5
05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water		4			4	2	2		3	6.4
06. Economische zaken				1	4	3	1		1	6.8
07. Onderwijs en Sport		4		4	3	1	1		1	5.4
08. Cultuur en Cultureel erfgoed		2	1	2	1					4.3
09. Welzijn		4		2	2					4.3
10. Zorg		5		4	1					4.1
11. Werk en inkomen		4		3			2			4.8
12. Duurzaamheid		2		5	3	1	2			5.5
13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen		7		2	3		1			4.4
14. Financiën				1						5.0

Tabel 2. Hardheidsanalyse van het coalitieakkoord “Veel kleuren, één palet” (score op hardheid per formulering, waarbij 10 het meest concreet is).

Een groot aantal punten in het coalitieakkoord (84 van de 148) scoort lager dan een hardheid van 6. Van de beleidsthema's scoren alleen "Verkeer" en "Economische zaken" hoger dan een 6 gemiddeld. Ook deze analyse geeft aan dat het coalitieakkoord vooral een richtinggevend document is. Wat opvalt is het grote aantal beleidsvraagstukken dat echt laag scoort. In veel gevallen duidt dat op een bestuur dat de Ridderkerkse samenleving wil activeren, daar intenties voor kenbaar maakt, maar nog geen concreet beeld heeft hoe dat aan te pakken. Dat levert het risico dat de beleidsvoornemens blijven hangen bij goede voornemens. De zwakkere formuleringen zijn gemarkeerd in een geannoteerde versie van het coalitieakkoord dat apart als bij dit rapport is geleverd.

Tenslotte speelt het vraagstuk van reguliere (klassieke) beleidsvraagstukken versus de moeilijke beleidsvraagstukken zoals toegelicht in het rapport over de kaderstelling. Deze analyse raakt alleen de output die in het coalitieakkoord is beschreven. De maatschappelijke effecten (outcome) blijven hier buiten beschouwing.

Beleidsveld	moeilijk	regulier	Totaal
01. Bestuur en samenleving	9	1	10
02. Bestuur en samenwerking	8		8
03. Veiligheid	4	4	8
04. Leefomgeving en Groen	6	9	15
05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water		9	9
06. Economische zaken	3	6	9
07. Onderwijs en Sport	3	7	10
08. Cultuur en Cultureel erfgoed		5	5
09. Welzijn	6	2	8
10. Zorg	1	6	7
11. Werk en inkomen	3	2	5
12. Duurzaamheid	4	8	12
13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	6	5	11
14. Financiën		2	2
Totaal	53	66	119

Tabel 3. Type vraagstukken in het coalitieakkoord “Veel kleuren, één palet” (aantal vraagstukken per beleidsveld).

Dit overzicht, met details hiervan in bijlage 1, biedt de gemeenteraad van Ridderkerk houvast bij de behandeling van deze onderwerpen in de raad. In geval van moeilijke vraagstukken is het zaak minder op SMART resultaten alleen te sturen en meer op aanvullende aspecten zoals planning, proces en participatie. Die aspecten kunnen, op hun beurt, natuurlijk wel weer zo SMART mogelijk afgesproken worden.

Advies kaderstelling

01. Bestuur en samenleving

Bestuur en samenleving schetst de ambitie om de afstand tussen gemeente en burger te verkleinen, dienstverlening te verbeteren en aantoonbaar beter te reageren op signalen van burgers. Verbeteringen op dit vlak resulteren vaak in betere opkomst bij verkiezingen. Met die indicator valt echter vrijwel niet te werken. Wat dan overblijft zijn frequente klant-/burgeronderzoeken waarvan het vaak weer lastig is om de relatie tussen uitkomst en inspanning te leggen. Dat brengt ons, wat dit onderwerp betreft, bij de laatste mogelijkheid: proces kaders gerelateerd aan de inspanning die geschetst wordt te leveren. Vraag is dan wel wat de meest sprekende indicator is. Keuze bestaat uit:

- Wijkbezoeken
- Wijkoverleggen
- Reactietijd op vragen en verzoeken van burgers
- Door B&W behandelde knelpunten in de samenleving
- Gerealiseerde oplossingen
- Gebruik van participatie instrumenten

Het beschikbaar houden van analoge kanalen naast de digitale kanalen is de enige ambitie van dit onderwerp, dat hard getoetst kan worden.

02. Bestuur en samenwerking

De kaders voor samenwerking zijn scherper te stellen. Hier is het zaak voor iedere samenwerking heldere doelstellingen te formuleren, welke vanuit de terugkoppeling over de samenwerking(sverbanden) getoetst kunnen worden. Een overzicht van die samenwerkingsverbanden is dan natuurlijk de eerste randvoorwaarde, de doelstellingen per samenwerkingsverband de tweede.

03. Veiligheid

Veiligheid bevat ambities van zeer verschillend karakter. Harde kaders kunnen gesteld worden voor:

- Veilige leefomgeving
- Veiligheid van het recreatiebad
- Inzet BOA's
- Terugdringen van vuurwerk.

Een aantal andere ambities zijn veel minder beïnvloedbaar en vragen dus vooral toetsing op het proces, als zijn de ambities wel concreet geformuleerd:

- Meer blauw op straat
- Extra vrijwilligers bij politie en brandweer
- Waardering inzet buurtpreventie
- Bewustwording risico's drugs en criminaliteit.

04. Leefomgeving en Groen

Leefomgeving en groen omvat effectief twee onderwerpen: de sociale leefomgeving en de inrichting van de openbare ruimte.

De openbare ruimte bevat vrij concrete ambities. Punten zoals onderhoudsniveau openbare ruimte, groene buffers, vervuiling buitenruimte en losloopegebieden voor honden zijn zeer direct te controleren. Bij andere punten liggen de afhankelijkheden complexer. Zaken als ongeorganiseerd sporten en geluidreductie A15 en A16 vragen extra kaders om ook het proces om tot die resultaten te komen te kunnen bewaken.

De sociale leefomgeving ambities duiden een intensieve samenwerking met partners en maatschappelijke partijen in de vorm van leefbaarheidsteams en andere samenwerkingsverbanden. Hier is sprake van complexe afhankelijkheden, waardoor vooral proceskaders van toepassing (zullen) zijn.

05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water

Dit programma bevat de meest concrete ambities en maatregelen van het coalitie akkoord. Hier zijn resultaatgerichte kaders de beste route voor raad en college om deze ambities te realiseren. Een klein aantal onderdelen heeft complexere afhankelijkheden, zoals de activiteiten van de verkeersonderneming, stimuleren van verkeerseducatie en verlenging van de A4 zuid, die vragen om aanvullende kaders.

06. Economische zaken

De economische voorstellen zijn niet heel ambitieus, maar wel vrij concreet. Resultaatgerichte (SMART) kaders zijn hier voldoende.

07. Onderwijs en Sport

Ook onderwijs en sport bevat effectieve ambities voor twee verschillende onderwerpen: onderwijs en sport.

Sport draait vooral om het Integraal Accommodatie Plan (IAP) waar per onderdeel nadere besluitvorming zal volgen. De kaders zijn hier dus beschikbaar en de vorderingen van het college zijn goed te volgen voor de raad. Uiteraard is het wel van belang om hierop geïnformeerd te worden als er sprake is van nadere besluitvorming.

De onderwijs ambities variëren van concrete bouw ambities tot aanzienlijk minder concrete ambities zoals het pesten op school en het beroepskeuze vraagstuk. De diversiteit van deze onderwerpen vraagt om kaders per onderdeel.

08. Cultuur en Cultureel erfgoed

De cultuur en erfgoed ambities lijken redelijk concreet maar vragen toch nog nadere duiding. Dit vraagt vooral SMART maken van de betreffende doelstellingen.

09. Welzijn

De welzijn ambities zijn noch SMART geformuleerd noch hard beschreven. Dit complexe en nieuwe werkveld voor de gemeente vraagt een raad die frequent geïnformeerd wordt en frequent kaders kan (bij)stellen.

10. Zorg

Aan de zorg wordt in het coalitieakkoord wat meer aandacht besteed. Verder geldt hier echter hetzelfde als bij “Welzijn”. Alleen de “AED ambitie” is voldoende SMART en hard.

11. Werk en inkomen

Bij Werk en Inkomen gelden dezelfde aanbevelingen als bij welzijn en zorg.

12. Duurzaamheid

Duurzaamheid onderscheidt zich positief door de ruime aandacht die het krijgt en de relatieve helderheid van de ambities. Dit beleidsveld vraagt vooral om SMART maken van de voorstellen en een standaard methode om “de duurzaamheid van Ridderkerk” te monitoren.

13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

De ruimtelijke voornemens van deze coalitie zijn helder. Hier kan goed op resultaat gestuurd worden. De ambities betreffende “wonen” geven wel duidelijk richting, maar invulling blijft zacht en weinig concreet. Hier zal meer nodig zijn dan kaders op alleen het resultaat. Vooral door het grote aantal partijen is zowel het proces als de betrokkenheid van de inwoners hier evenzeer van belang.

14. Financiën

Het meest beknopte deel van het coalitieakkoord is tevens het helderst. De doelen voor woonlasten zijn helder, voor parkeerlasten en zorg vragen nadere uitleg. Vooral de financiële ontschotting van de zorg is een moeilijk vraagstuk. Advies aan de raad is om daar zowel voor het proces als voor het resultaat kaders te stellen.

Conclusie

Het coalitieakkoord 2018-2022 “Veel kleuren, één palet” van de gemeente Ridderkerk laat zowel het college als de gemeenteraad nog veel vrijheid in hun kaderstelling. In bijlage 1 van dit rapport is in detail te vinden waar de concrete en waar de meer globale maatschappelijke effecten (outcome) en beleidsmaatregelen (output) te vinden zijn. Dat overzicht kan behulpzaam zijn bij het verbeteren van de kaderstelling van de gemeente Ridderkerk in de komende college periode.

Bijlage 1. Beleidsanalyse van het coalitieakkoord “Veel kleuren, één palet”

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
01. Bestuur en samenleving													
01.1	01. Bestuur en samenleving	OC	Nabijheid en aanspreekbaarheid van het bestuur gekoppeld aan kwaliteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening zijn de kernbegrippen.			x	x		3	nabijheid bestuur		moeilijk	proces kaders
01.2	01. Bestuur en samenleving	OP	Onze betrokkenheid bij Ridderkerk geven wij als bestuurders vorm onder andere door onze aanwezigheid in de wijken en met bedrijfsbezoeken.			x	x		3		aanwezigheid in wijken	moeilijk	proces kaders
01.3	01. Bestuur en samenleving	OC	Wij willen de afstand tussen het gemeentebestuur en de inwoners verkleinen.						5	nabijheid bestuur			
01.4	01. Bestuur en samenleving	OP	Daarvoor hebben wij onze adviesorganen zoals wijkoverleggen, participatieplatforms voor specifieke onderwerpen of groepen en organisaties van ondernemers hard nodig.			x	x		3		adviesorganen	moeilijk	proces kaders en input kaders
01.5	01. Bestuur en samenleving	OP	De burger die bij ons aanklopt, vindt een luisterend oor en wordt geholpen om zijn idee of probleem op te pakken. De eigen (draag)kracht staat hierbij voorop.			x	x		6		behulpzame gemeente	moeilijk	outcome kaders (enquête)
01.6	01. Bestuur en samenleving	OP	We verbeteren de communicatie en met name de terugkoppeling over aangedragen onderwerpen.			x			6		Terug-koppelende communicatie	moeilijk	outcome kaders (enquête)

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
01.7	01. Bestuur en samenleving	OP	Door intensivering van de contacten op wijkniveau komen knelpunten in de samenleving direct onder de aandacht van het bestuur			x			3		intensivering contacten op wijkniveau	moeilijk	proces kaders
01.8	01. Bestuur en samenleving	OC	en kunnen deze met snelle interventies worden aangepakt.			x			3	snelle interventies op knelpunten			
01.9	01. Bestuur en samenleving	OP	In nauwe samenwerking met de politie, Woonvisie en Stichting Welzijn Ridderkerk ondersteunen wij onze inwoners in de wijken.			x			3		ondersteuning inwoners in de wijken	moeilijk	proces kaders
01.10	01. Bestuur en samenleving	OP	De ruimte die ondernemers en inwoners van ons vragen, benaderen we oplossingsgericht en niet alleen vanuit regelgeving.			x	x		5		vragen oplossingsgericht benaderen	moeilijk	outcome kaders (enquête)
01.11	01. Bestuur en samenleving	OP	De participatie instrumenten en (digitale) middelen die er voor onze inwoners zijn, brengen we nadrukkelijker onder de aandacht en waar nodig verbeteren we die.			x	x		3		participatie onder de aandacht brengen	moeilijk	proces kaders (participatie)
01.12	01. Bestuur en samenleving	OP	Inwoners die geen gebruik kunnen maken van digitale middelen bedienen wij met een zelfde service en kwaliteit als hen die dat wel kunnen.	x	x	x	x		8		digitale en analoge dienstverlening	moeilijk	output kaders (gebruik kanalen)
	02. Bestuur en samenwerking												
02.1	02. Bestuur en samenwerking	IP	De constructieve samenwerking is er met inwoners, overheden en met andere partners.			x	x				constructieve samenwerking	moeilijk	proces kaders

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
02.2	02. Bestuur en samenwerking	IP	Bij het aangaan van een eventuele nieuwe samenwerking zullen wij kritisch zijn op de manier waarop de samenwerking wordt vormgegeven.			x	x				kritische aanpak vormgeving nieuwe samenwerking	moeilijk	proces kaders
02.3	02. Bestuur en samenwerking	IP	Ons uitgangspunt is dat die samenwerking zo dicht mogelijk bij de door inwoners gekozen vertegenwoordigers moet plaatsvinden.			x	x				samenwerking dichtbij en door gekozen vertegenwoordiger	moeilijk	proces kaders
02.4	02. Bestuur en samenwerking	IP	De gemeenteraadsleden moeten in staat zijn om hun rol als volksvertegenwoordiger goed uit te voeren.			x	x				rol van volksvertegenwoordiger	moeilijk	proces kaders
02.5	02. Bestuur en samenwerking	IP	Dit moet zo min mogelijk op gespannen voet staan met samenwerking in een groter verband.										
02.6	02. Bestuur en samenwerking	OP	Naast samenwerking binnen bijvoorbeeld de MRDH richten wij ons ook op samenwerking met Drechtsteden en op het Eiland IJsselmonde.	x		x	x		5		Samenwerking met MRDH, drechtsteden en eiland IJsselmonde	moeilijk	proces kaders
02.7	02. Bestuur en samenwerking	IP	Dat mag niet leiden tot identiteitsverlies van de afzonderlijke gemeenten.										
02.8	02. Bestuur en samenwerking	IP	Een goede analyse van de bestuurlijke organisatie en de werkwijze in de BAR-organisatie is noodzakelijk.										

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
02.9	02. Bestuur en samenwerking	OP	Op basis van de analyse zullen wij maatregelen nemen om de geconstateerde problemen op te lossen.			x	x		3		maatregelen om problemen met de BAR op te lossen	moeilijk	proces kaders
02.10	02. Bestuur en samenwerking	OP	De bedrijfsvoering in de organisatie en de service aan Ridderkerkers moeten beide optimaal zijn en geleverd worden op een manier waarin het Ridderkerkse karakter naar voren komt.			x			7		service met Ridderkerks karakter	moeilijk	proces kaders
02.11	02. Bestuur en samenwerking	OP	Voorwaarden daarbij zijn: de versterking van de nabijheid en de herkenbaarheid van onze ambtenaren voor inwoners, ondernemers en het gemeentebestuur.			x			7		nabijheid ambtenaren voor inwoners en ondernemers	moeilijk	proces kaders
03. Veiligheid													
03.1	03. Veiligheid	OC	Als gemeentebestuur zorgen we gezamenlijk voor een veilige leefomgeving in Ridderkerk.			x	x		7	veilige leefomgeving			
03.2	03. Veiligheid	OP	Wij nemen maatregelen om de veiligheid in ons zwembad De Fakkelt aanzienlijk te verbeteren.			x	x		6		veiligheid zwembad de Fakkelt	regulier	output kaders
03.3	03. Veiligheid	OC	Het mag niet zo zijn dat ons openbaar recreatiebad, dat met gemeenschapsgeld is gebouwd en in stand wordt gehouden, vanwege onveiligheid niet gebruikt wordt door onze inwoners en hun kinderen.			x	x		7	gebruik van het zwembad door de inwoners van Ridderkerk			

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
03.4	03. Veiligheid	OP	Wij streven naar meer “blauw op straat” en willen meer invloed uitoefenen op de jaarplannen van de politie.			x			3		meer blauw op straat	moeilijk	proces kaders
03.5	03. Veiligheid	OP	Wij zullen ons sterk maken voor extra aandacht voor de werving van vrijwilligers bij de politie en brandweer.			x			3		werving vrijwilligers		
03.6	03. Veiligheid	OP	We waarderen en faciliteren de inzet van buurtpreventie.			x	x		2		inzet van buurtpreventie	moeilijk	proces kaders
03.7	03. Veiligheid	OP	Gemeentelijke Bijzondere opsporingsambtenaren (Boa's) zetten wij gericht in op die zaken waarvoor dat nodig is.			x	x		8		inzet BOA's	regulier	output
03.8	03. Veiligheid	OC	Het is noodzakelijk dat mensen zich realiseren wat de gevaren zijn van het gebruik van deze middelen en de daarmee samenhangende drugscriminaliteit.			x	x		4	bewustwording risico's verdovende middelen			
03.9	03. Veiligheid	OC	Bewustwording en de bestrijding van deze criminaliteit zijn hierbij de uitgangspunten			x	x		4	bestrijding criminaliteit			
03.10	03. Veiligheid	OP	Hieraan willen wij onder andere aandacht geven in De Blauwkai, op scholen, bij jongerencentra en via jongerenwerkers.			x	x		3		aandacht voor bewustwording	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
03.11	03. Veiligheid	OC	In Ridderkerk is grote tevredenheid over de vuurwerkvrije zones in de gemeente.	x	x	x	x	x	8	vuurwerkvrije zone's			
03.12	03. Veiligheid	OP	Wij willen binnen de mogelijkheden die er zijn vuurwerk in de wijken terugdringen.			x	x		8		terugdringen vuurwerk in de wijken	regulier	output
03.13	03. Veiligheid	OP	Wij bevorderen de veiligheid op het water van de Waal en bij het Driervierenpunt			x	x		5		bevorderen veiligheid op het water	moeilijk	proces kaders
03.14	03. Veiligheid	OP	Ook zullen wij de aanrijtijden van hulpdiensten naar locaties in Ridderkerk nauwlettend in de gaten houden			x	x		3		bewaken van aanrijtijden	moeilijk	input
04. Leefomgeving en Groen													
04.1	04. Leefomgeving en Groen	OP	In 2012 is vanwege de economische crisis en de daaropvolgende bezuinigingen het onderhoudsniveau van de openbare ruimte verlaagd. Nu merken we daar de negatieve effecten van en daarom verhogen we het onderhoudsniveau weer.			x	x		7		verhogen onderhoudsniveau openbare ruimte	regulier	output
04.2	04. Leefomgeving en Groen	OC	Om ook in de toekomst droge voeten te houden,			x	x		8	droge voeten in de toekomst			
04.3	04. Leefomgeving en Groen	OP	volgen we de landelijke regelgeving en maatregelen op het terrein van klimaatverandering op de voet.			x	x		3		volgen landelijke klimaat wetgeving	moeilijk	proces kaders

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
04.4	04. Leefomgeving en Groen	OP	Wij zetten in op de begeleiding van vergunninghouders (statushouders), want die is niet altijd toereikend.			x	x		6		begeleiding van vergunninghouders	regulier	output
04.5	04. Leefomgeving en Groen	OP	Ook ondersteunen we andere nieuwkomers die zich onvoldoende aanpassen aan hun nieuwe woonomgeving.			x	x		6		ondersteuning andere nieuwkomers	regulier	output
04.6	04. Leefomgeving en Groen	OP	Daarbij werken we in de leefbaarheidsteams samen met onze partners in de wijken: de politie, Woonvisie en Stichting Welzijn Ridderkerk.	x		x	x		6		samenwerking in leefbaarheidsteams	moeilijk	proces kaders
04.7	04. Leefomgeving en Groen	OP	Ook de verenigingen, kerken en Vluchtelingenwerk roepen we op om hieraan actief deel te blijven nemen.			x	x		3		oproep activiteit maatschappelijke partijen	moeilijk	proces kaders
04.8	04. Leefomgeving en Groen	OP	De regie op de leefbaarheid in de wijken is een gemeentelijke taak,			x	x		3		regie in de wijken	moeilijk	proces kaders
04.9	04. Leefomgeving en Groen	OC	een fijn leefklimaat			x	x		6	fijn leefklimaat			
04.10	04. Leefomgeving en Groen	OP	We treden op tegen vervuiling van de buitenruimte.						7		optreden tegenvervuiling buitenruimte	regulier	output
04.11	04. Leefomgeving en Groen	IP	We verwachten van onze partners en inwoners dat zij ons helpen om de leefbaarheid zo optimaal mogelijk te laten zijn.										

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
04.12	04. Leefomgeving en Groen	OP	Zo blijft Ridderkerk mede, met inzet van nieuwe mogelijkheden om woonoverlast aan te pakken,			x	x		5		aanpak woonoverlast	moeilijk	proces kaders
04.13	04. Leefomgeving en Groen	OC	een fijne plek om te wonen en te verblijven.			x	x		7	fijne plek om te wonen			
04.14	04. Leefomgeving en Groen	OP	De groene buffers langs onze snelwegen houden we in stand en we planten als dat kan extra bomen, ook als bomen vanwege ziekte of anderszins gerooid zijn.						9		groene buffers en bomen planten	regulier	output
04.15	04. Leefomgeving en Groen	OP	Door middel van de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte	x		x	x		8			regulier	output
04.16	04. Leefomgeving en Groen	OC	dragen we bij aan de verbetering van de biodiversiteit in de gemeente.			x	x		4	verbetering biodiversiteit			
04.17	04. Leefomgeving en Groen	OP	We hebben aandacht voor de kwaliteit van (zwem)water in onze waterpartijen en de visstand daarin.			x	x		3		aandacht voor kwaliteit (zwem)water	regulier	output
04.18	04. Leefomgeving en Groen	OP	Het ongeorganiseerd sporten in onze groene gebieden stimuleren wij.			x	x		4		stimuleren ongeorganiseerd sporten	regulier	output
04.19	04. Leefomgeving en Groen	OP	Ook de inrichting van meer los-loopgebieden voor honden in die groene gebieden faciliteren wij.			x	x		7		faciliteren los-loopgebieden voor honden	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
04.20	04. Leefomgeving en Groen	OP	We zetten ons in om verdere reductie van het geluid van de A15, A16 en de Rotterdamseweg te realiseren en onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om fijnstof af te vangen.			x	x		3		inzet voor geluidsreductie A15 en A16	moeilijk	proces kaders
05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water													
05.1	05. Verkeer, en vervoer	OP	We stellen een nieuw verkeers- en vervoersplan op voor Ridderkerk.			x	x		8		verkeers- en vervoersplan	regulier	output
05.1	05. Verkeer, en vervoer	IP	Dat plan stemmen we onder andere af met onze buurgemeenten, de MRDH en de Drechtsteden om samen op te trekken.			x	x						
05.3	05. Verkeer, en vervoer	OC	Wij willen goed, hoogwaardig openbaar vervoer over de weg en over het water, dat met modern materieel voorzien van schonere technieken wordt uitgevoerd.			x			6	goed en hoogwaardig openbaar vervoer			
05.4	05. Verkeer, en vervoer	OC	We willen geen tram.	x	x	x	x		10	geen tram			
05.5	05. Verkeer, en vervoer	OC	We willen openbaar vervoer dat zo veel mogelijk is afgestemd op de gebruikers.			x	x		6	op gebruikers afgestemd openbaar vervoer			
05.6	05. Verkeer, en vervoer	OP	We maken het mogelijk voor inwoners boven de AOW-gerechtigde leeftijd om gratis met het openbaar vervoer van RET te reizen.	x	x	x	x		10		gratis reizen met RET voor AOW gerechtigden	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
05.7	05. Verkeer, en vervoer	OC	Op die manier zorgen we ervoor, dat ouderen makkelijker het openbaar vervoer gaan gebruiken in plaats van in de eigen auto te stappen.			x	x		6	minder auto en meer OV gebruik			
05.8	05. Verkeer, en vervoer	OP	We stimuleren het gebruik van het openbaar vervoer door het aantrekkelijker maken van opstapplaatsen met de inrichting van veilige fietsenstallingen.	x	x	x	x		10		aantrekkelijke opstapplaatsen met veilige fietsenstallingen	regulier	output
05.9	05. Verkeer, en vervoer	OP	We promoten de activiteiten van de Verkeersonderneming, die voorlichting en tools biedt waarmee het reizen met andere vervoermiddelen dan de eigen auto en het rijden buiten de spits worden aangemoedigd.			x	x		3		promotie activiteiten Verkeersonderneming	regulier	output
05.10	05. Verkeer, en vervoer	OP	We stimuleren het gebruik van de (elektrische) fiets als vervoermiddel en zorgen voor veilige fietsenstallingen op plaatsen waar veel mensen op de fiets naar toe gaan.			x	x		7		stimuleren gebruik fiets en veilige fietsenstallingen	regulier	output
05.11	05. Verkeer, en vervoer	OP	Wij richten onze wegen zo in, dat daarmee de verkeersveiligheid wordt vergroot			x	x		6		veilige inrichting wegen	regulier	output
05.12	05. Verkeer, en vervoer	OC	en het aantal verkeersslachtoffers afneemt.		x	x	x		8	afnemend aantal verkeersslachtoffers			

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
05.13	05. Verkeer, en vervoer	OP	Dit uitgangspunt wordt verder uitgewerkt in het op te stellen verkeers- en vervoersplan.								zie 5.1		
05.14	05. Verkeer, en vervoer	OP	We stimuleren verkeerseducatie op scholen voor basis- en voortgezet onderwijs.			x	x		3		stimuleren verkeerseducatie	regulier	output
05.15	05. Verkeer, en vervoer	OP	Wij zullen ons blijven verzetten tegen plannen voor een brug of een autoveer naar de Krimpenerwaard en volgen met belangstelling de ontwikkeling van plannen voor een oostelijke stadsbrug in Rotterdam.	x	x	x	x		7		geen brug of veer naar Krimpenerwaard	regulier	output
05.16	05. Verkeer, en vervoer	OP	Wij zijn voorstander van de verlenging van de A4-zuid			x	x		3		voorstander van verlengen van de A4 zuid	regulier	output
05.17	05. Verkeer, openbaar vervoer en vervoer over water	OC	Daarmee kan de verkeersdrukke op de A16 afnemen.		x	x	x		3	afname verkeersdrukke A16			
06. Economische zaken													
6.1	06. Economische zaken	OP	Ridderkerk heeft veel te bieden en dat brengen we zowel binnen als buiten de gemeentegrenzen breder onder de aandacht.			x	x		6		promotie Ridderkerk	regulier	output
6.2	06. Economische zaken	OP	en faciliteren wij binnen de geldende wet- en regelgeving op het gebied van bedrijfslocatie en -huisvesting.			x	x		6		faciliteren bedrijfsleven op gebied van locatie en huisvesting	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
6.3	06. Economische zaken	OP	Samen met onze bedrijfscontactfunctionarissen houden we de vinger aan de pols bij de ondernemers om zo de bestuurlijke en ambtelijke nabijheid in de praktijk vorm te geven.			x	x		6		vinger aan de pols bij ondernemers	moeilijk	proces kaders
6.4	06. Economische zaken	OP	Binnen de wettelijke mogelijkheden kopen wij voor onze bedrijfsvoering bij voorkeur lokaal in.	x	x	x			5		lokale inkoop bedrijfsvoering	regulier	output
6.5	06. Economische zaken	OP	We zijn kritisch op prijs en kwaliteit van de producten en diensten die we vragen.			x	x		7		kritisch op prijs kwaliteit ingekochte diensten	regulier	output
6.6	06. Economische zaken	OP	In overleg met vastgoedeigenaren en ondernemers (BIZ), Woonvisie en inwoners maken we een programma voor het hele centrumgebied.			x	x		7		programma voor het centrumgebied	moeilijk	proces kaders
6.7	06. Economische zaken	OP	Ruimtelijke ontwikkeling, bereikbaarheid, ontsluiting Sint Jorisstraat, parkeren, wonen, winkelen en benodigde vierkante meters winkeloppervlakte, horeca, huisvesting van de bibliotheek en levendigheid van het centrumgebied komen hierin samen.	x		x	x		7		details programma centrumgebied	moeilijk	proces kaders

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
6.8	06. Economische zaken	OC	Ons doel is een centrumgebied met een winkelcentrum dat qua omvang, levendigheid en winkelvoorzieningen past bij de gemeente Ridderkerk.						6	passend winkelcentrum			
6.9	06. Economische zaken	OP	Horecaondernemingen dragen bij aan de levendigheid van Ridderkerk en daarom willen wij de sluitingstijden van de bijbehorende terrassen gelijk trekken aan die van de onderneming.	x	x	x	x		8		sluitingstijden gelijktrekken	regulier	output
6.10	06. Economische zaken	OP	Wij zullen in deze raadsperiode geen voorstellen doen voor wijziging van de zondagopenstelling van de winkels.	x	x	x	x	x	10		geen zondagopening	regulier	output
07. Onderwijs en Sport													
6.14	07. Onderwijs en Sport	OP	In 2016 heeft de gemeenteraad het Uitvoeringsplan van het Integraal Accommodatie Plan (IAP) vastgesteld. Daarin zijn voor de komende jaren plannen opgenomen voor een groot aantal gemeentelijke accommodaties zoals de Beverbol, sporthal Drievliet, het Gemini College en de gymzaal aan de Da Costalaan.	x		x	x		8		uitvoeringsplan van het integraal accommodatieplan	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
6.15	07. Onderwijs en Sport	OP	Bij ieder plan dat voortkomt uit het IAP zullen wij overwegen of gelet op actuele ontwikkelingen de ingeslagen weg de juiste is en zo nodig stellen wij de plannen bij.			x	x		6		actualisatie IAP	regulier	output
7.1	07. Onderwijs en Sport	OP	Het besluit om voor het Gemini College nieuwe huisvesting te bouwen staat niet ter discussie.	x	x	x	x	x	10		nieuwbouw Gemini College	regulier	output
7.2	07. Onderwijs en Sport	OP	De precieze uitvoering van het besluit wordt nog nader uitgewerkt										
7.3	07. Onderwijs en Sport	OP	De Verordening onderwijshuisvesting moet worden geactualiseerd.			x	x		5		verordening onderwijshuisvesting	regulier	output
7.4	07. Onderwijs en Sport	OC	Wij vinden een veilig schoolklimaat belangrijk			x	x		6	veilig schoolklimaat			
7.5	07. Onderwijs en Sport	OP	en zullen in het overleg van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) blijvend aandacht houden voor pestgedrag onder leerlingen.			x	x		3		aandacht voor pestgedrag in het LEA overleg	moeilijk	proces kaders
7.6	07. Onderwijs en Sport	OP	Er wordt een Ridderkerkse visie op integrale kindcentra (IKC) in relatie tot de bestaande bredeschool-activiteiten opgesteld.			x	x		6		visie op integrale kindcentra	moeilijk	proces kaders
7.7	07. Onderwijs en Sport	OP	Bij het voortgezet onderwijs zien wij een aanjaagfunctie voor de gemeente om beroepskeuzes beter aan te laten sluiten op de behoefte van de werkgevers.			x	x		3		anjaagfunctie gemeente voor betere aansluiting beroepskeuzes	moeilijk	proces kaders

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
7.8	07. Onderwijs en Sport	OP	Wij stimuleren en faciliteren de bestrijding van laaggeletterdheid, laaggecijferdheid en taalachterstanden en de bevordering van computervaardigheden bij de verschillende doelgroepen.			x	x		5		bestrijding laaggeletterdheid en bevordering computervaardigheden	regulier	output
7.9	07. Onderwijs en Sport	OC	Het is immers van belang dat iedere inwoner kansen heeft om mee te doen in de samenleving.			x	x		5	iedere inwoner kans om mee te doen			
7.10	07. Onderwijs en Sport	OC	Sport en bewegen zijn een essentieel onderdeel van het leven. Het draagt bij aan een gezonde, actieve, duurzame, sociale en veilige samenleving en is vooral leuk om te doen.			x	x		3	sport is gezond			
7.11	07. Onderwijs en Sport	OP	Voor iedere inwoner van Ridderkerk moet een beweegaanbod beschikbaar zijn, zodat iedereen een leven lang ongeacht de mentale of fysieke conditie actief mee kan doen. (Nota Bewegend verbinden)			x	x		5		Beschikbaarheid bewegingsaanbod	regulier	output
7.12	07. Onderwijs en Sport	IP	Scholen hebben onlangs besloten om het schoolzwemmen af te schaffen.										
7.13	07. Onderwijs en Sport	OC	Het is van levensbelang dat kinderen in onze waterrijke gemeente kunnen zwemmen.			x	x		7	kinderen moeten kunnen zwemmen			

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
7.14	07. Onderwijs en Sport	OP	Wij onderzoeken daarom op welke wijze wij ouders/verzorgers kunnen faciliteren om hun kinderen zwemonderwijs te laten volgen.			x	x		3		onderzoek faciliteren zwemonderwijs	regulier	output
08. Cultuur en Cultureel erfgoed													
8.1	08. Cultuur en Cultureel erfgoed	OP	De vernieuwing op het gebied van cultuureducatie zetten wij door, want daarmee geven we onze inwoners en scholen keuzemogelijkheden om cultuureducatie af te nemen van professionele aanbieders en is de kwetsbaarheid van het aanbod sterk verminderd.			x	x		5		vernieuwing cultuureducatie	regulier	output
8.2	08. Cultuur en Cultureel erfgoed	OC	We willen de bloeiende cultuur van door vrijwilligers georganiseerde evenementen in Ridderkerk behouden.			x	x		3	bloeiende cultuur van door vrijwilligers georganiseerde evenementen			outcome
8.3	08. Cultuur en Cultureel erfgoed	OP	We faciliteren daarom de organisatoren bij de aanvraag en de organisatie van een evenement.			x	x		6		faciliteren van aanvraag van evenementen	regulier	output
8.4	08. Cultuur en Cultureel erfgoed	OP	Onnodige belemmeringen in het evenementenbeleid heffen wij op.			x	x		4		opheffen onnodige belemmeringen evenementenbeleid	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
8.5	08. Cultuur en Cultureel erfgoed	OP	De historische gebouwen in Ridderkerk, zoals de huishoudschool, willen wij behouden.			x	x		3		behoud historische gebouwen.	regulier	output
8.6	08. Cultuur en Cultureel erfgoed	OP	De eigenaren van Het Huys ten Donck faciliteren we bij de instandhouding van deze buitenplaats als cultuurhistorische plek in Ridderkerk.			x	x		5		faciliteren instandhouding Huys ten Donck	regulier	output
09. Welzijn													
9.1	09. Welzijn	OP	Met de inzet van preventieve en gezondheid bevorderende maatregelen, aanpassingen van woningen, hulpmiddelen en de juiste inzet van zorg			x	x		6		Woningvoorzieningen	regulier	output
9.2	09. Welzijn	OC	kunnen inwoners langer in hun eigen, vertrouwde omgeving wonen.			x	x		6		ouderen wonen langer in eigen woning	regulier	outcome
9.3	09. Welzijn	IP	Mantelzorg is daarbij onontbeerlijk.										
9.4	09. Welzijn	OP	Het is van belang dat mantelzorgers niet overbelast raken			x	x		3		werkdruk mantelzorgers	moeilijk	proces kaders
9.5	09. Welzijn	IP	Ook hierin hebben de wijkteams, door hun plaats in de samenleving, een cruciale rol.										

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
9.6	09. Welzijn	OP	Met onze partners zoals Stichting Welzijn Ridderkerk, onze kerken en verenigingen zullen we extra inzetten op maatregelen ter voorkoming van eenzaamheid of isolement.			x	x		5		maatregelen ter voorkomen van isolement	moeilijk	proces kaders
9.7	09. Welzijn	OP	Wij bevorderen de bewustwording in de maatschappij om signalen over onder andere eenzaamheid en dementie tijdig op te kunnen vangen.			x	x		3		signalering eenzaamheid en dementie	moeilijk	proces kaders
9.8	09. Welzijn	IP	Het aantal mensen met dementie neemt ook in Ridderkerk toe										
9.9	09. Welzijn	IP	Steeds meer inwoners en organisaties krijgen hiermee te maken.										
9.10	09. Welzijn	OP/OC	We vergroten de kennis over dementie in de eigen organisatie / en in de Ridderkerkse samenleving.			x	x		5		vergroten kennis dementie	moeilijk	proces kaders
9.11	09. Welzijn	IP	We zien dat de inzet van vrijwilligers bij verenigingen onder druk staat, door het verminderde aantal inzetbare vrijwilligers.										
9.12	09. Welzijn	OP	Met de verenigingen gaan we in gesprek over welke maatregelen kunnen worden genomen om deze terugloop te keren.			x	x		3		stop vermindering aantal vrijwilligers	moeilijk	proces kaders

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
9.13	09. Welzijn	OP/OC	Met onder andere de jeugd- en jongerenwerkers van Stichting Welzijn Ridderkerk zetten wij er op in / om onze jongeren de volwaardige plek in de maatschappij te bieden die zij verdienen			x	x		3		plek in de samenleving voor jongeren	moeilijk	proces kaders
	10. Zorg												
10.1	10. Zorg	OP	Bij Jeugdzorg, ouderenzorg of zorg voor mensen met een beperking staat in alle gevallen voor ons de kwaliteit van de hulpverlening voorop.			x	x		3		kwaliteit hulpverlening	moeilijk	proces kaders
10.2	10. Zorg	OC	Daarbij gaan we voor een duurzaam resultaat.			x	x		3	duurzame hulpverlening			outcome
10.3	10. Zorg	OP	In samenwerking met in- en externe partners en andere partijen geven we hier zoveel mogelijk wijkgericht invulling aan.			x	x		5		wijkgerichte invulling hulpverlening	regulier	output
10.4	10. Zorg	OC	Iedere inwoner moet volwaardig mee kunnen doen aan de Ridderkerkse samenleving.			x	x		5	meedoen met de samenleving			outcome
10.5	10. Zorg	OP	Door vergroting van de zichtbaarheid van de wijkteams en de organisatie van tijdige zorg dicht bij inwoners met een hulpvraag willen we met de inzet van lichte hulp voorkomen dat zware zorg noodzakelijk wordt			x	x		5		vergroten zichtbaarheid wijkteams	regulier	output
10.6	10. Zorg	IP	We beseffen dat deze werkwijze meer vraag zal opleveren										

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
10.7	10. Zorg	OP	We besteden daarom extra aandacht aan de werkdruk en tijdsbesteding in de wijkteams.			x	x		3		werkdruk wijkteams	regulier	output
10.8	10. Zorg	OC	Het is immers in ieders belang dat er evenwicht is tussen vraag en aanbod, zodat het ontstaan van wachtlijsten wordt voorkomen			x	x		3	evenwicht tussen vraag en aanbod in de zorg			outcome
10.9	10. Zorg	OP	Op het gebied van zwaardere of specialistische zorg werken we regionaal samen, omdat we daardoor een hogere kwaliteit van zorg kunnen verlenen aan onze inwoners.			x	x		5		regionale samenwerking voor specialistische zorg	regulier	output
10.10	10. Zorg	OP	Voorkomen is beter dan genezen. Daarom gaan we het roken bij speelplekken in de openbare ruimte actief ontmoedigen.			x	x		3		ontmoedigen roken	regulier	output
10.11	10. Zorg	OP	We streven naar volledige dekking met AED's in Ridderkerk die voldoet aan de norm van 6 minuten	x	x	x	x		6		dekking AED's	regulier	output
11. Werk en inkomen													
11.1	11. Werk en inkomen	OC	Ons doel is om mede door het voorkomen van schooluitval er voor te zorgen dat iedere jongere die van school komt over een startkwalificatie beschikt.	x	x	x	x		8	Startkwalificatie voor iedere jongere			outcome
11.2	11. Werk en inkomen	OP	Wij doen onze uiterste best om iedere inwoner, ongeacht leeftijd, die een beroep doet op gemeentelijke bijstand toe te leiden naar passend werk.			x	x		3		toeleiden van bijstandscliënten naar passend werk	moeilijk	proces kaders

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
11.3	11. Werk en inkomen	IP	Wij verwachten wel dat deze inwoners ook hun uiterste best doen om hieraan mee te werken										
11.4	11. Werk en inkomen	OP	Een uitzondering maken we hierbij voor alleengaande ouders met kinderen tot 5 jaar.	x	x	x	x		8		uitzondering voor alleengaande ouders	regulier	output
11.5	11. Werk en inkomen	OP	We zetten alle mogelijke middelen in om er voor te zorgen dat al onze bijstandsgerechtigden kunnen deelnemen aan het arbeidsproces of een tegenprestatie leveren						3		deelname bijstandsgerechtigden aan arbeidsproces of tegenprestatie	moeilijk	proces kaders
11.6	11. Werk en inkomen	OP	We betrekken daar actief de in Ridderkerk gevestigde ondernemingen bij.			x	x		5		betrekken ondernemingen bij sociaal beleid	moeilijk	proces kaders
11.7	11. Werk en inkomen	OP	De inzet van schuldhulpmaatjes juichen wij toe, want daarmee wordt voorkomen, dat schulden oplopen en een schuldsaneringstraject moet worden ingegaan.			x	x		3		Schuldhulpmaatjes	regulier	output
11.8	11. Werk en inkomen	OP	De inzet van de vrijwillige schulddienstverlening in Ridderkerk is in 2017 aangepast.			x	x		3		zie 11.7		
11.9	11. Werk en inkomen	IP	Ridderkerkse ondernemers hebben aangegeven graag mee te willen doen aan de Ridderkerkpas voor de minima.										

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
11.10	11. Werk en inkomen	OP	We willen eventuele beperkingen wegnemen, zodat meer Ridderkerkse ondernemers kunnen aansluiten.			x	x		5		zie 11.6		
11.11	11. Werk en inkomen	OC	Daardoor biedt de Ridderkerkpas meer mogelijkheden voor minima en ondernemers.			x	x		5	meer mogelijkheden voor minima en ondernemers			outcome
12. Duurzaamheid													
12.1	12. Duurzaamheid	OC	Energietransitie, vermindering van de uitstoot van CO2 en vermindering van afvalstromen zijn de belangrijke onderwerpen op het gebied van duurzaamheid.			x	x			duurzaamheid			outcome
12.2	12. Duurzaamheid	OP	De Routekaart van ons Milieuen duurzaamheidsprogramma concretiseren we en breiden we uit naar de toekomst.			x	x		5		milieu en duurzaamheids programma	moeilijk	proces kaders
12.3	12. Duurzaamheid	OP	Wij zullen ons inspannen om dit alles in samenhang met de Klimaatwet vorm te geven.			x	x		3		samenhang met klimaatwet	moeilijk	proces kaders
12.4	12. Duurzaamheid	IP	Het Rijk heeft besloten dat vanaf 1 juli 2018 de verplichte aansluiting van woningen op aardgas vervalt.										
12.5	12. Duurzaamheid	OP	Voor de nieuwbouw die door projectontwikkelaars in de wijken wordt ontwikkeld is dat al zo afgesproken in onze gemeente	x	x	x	x		8		aardgasvrije nieuwbouw	regulier	output
12.6	12. Duurzaamheid	IP	Het is een grote opgave om ook bestaande woningen van het gas af te halen.										

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
12.7	12. Duurzaamheid	OP	Om die doelstelling te behalen zullen we de samenwerking zoeken met woningcorporaties, Verenigingen van eigenaren, particuliere huiseigenaren en ondernemers.			x	x		5		aardgasvrije oudbouw	moeilijk	proces kaders
12.8	12. Duurzaamheid	OP	Inwoners kunnen in onze WoonWijzerWinkel, via de website en andere kanalen voorlichting en informatie ophalen over onder andere de nieuwste technologieën voor energiebesparende maatregelen.			x	x		5		voorlichting duurzame technologie	regulier	output
12.9	12. Duurzaamheid	OC	De ambities van het Ridderkerkse afvalbeleidsplan - een afvalloze gemeente - onderschrijven wij,			x			6	afvalloze gemeente			outcome
12.10	12. Duurzaamheid	OP	maar de uitwerking daarvan vraagt op onderdelen heroverweging			x	x		3		herijking uitwerking afvalbeleidsplan	moeilijk	proces kaders
12.11	12. Duurzaamheid	OP	Het plan biedt daarvoor voldoende mogelijkheden, zodat we door onze inwoners aangedragen onderdelen van het plan (betaling per klepbeweging, loopafstanden, ondergrondse containers) opnieuw kunnen bekijken			x	x		6		inbreng bewoners m.b.t. maatregelen afvalbeleidsplan	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
12.12	12. Duurzaamheid	OP	Onderdelen die al in gang gezet zijn en waarvan bewezen is dat deze goed werken, laten we in stand.			x	x		5		gerealiseerd beleid afvalbeleidsplan	regulier	output
12.13	12. Duurzaamheid	OP	De inzameling van restafval zullen we opnieuw bekijken.			x	x		7		inzameling restafval	regulier	output
12.14	12. Duurzaamheid	OP	We gaan niet over tot de invoering van gedifferentieerde tarieven voor restafval	x	x	x	x		8		invoering gedifferentieerde tarieven	regulier	output
12.15	12. Duurzaamheid	OP	Wel zullen wij onze inwoners er permanent op wijzen, dat "niets doen" in dit geval betekent, dat de tarieven voor afvalinzameling en – verwerking steeds hoger worden.			x	x		5		communicatie consequenties stagnatie van beleid	regulier	output
12.16	12. Duurzaamheid	OP	De ongevraagde papierstroom van ongeadresseerd drukwerk gaan wij tegen door toepassing van de Ja-Jasticker.	x		x	x		6		toepassing ja-ja sticker	regulier	output
13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen													
13.1	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	De ruimtelijke ontwikkeling in onze gemeente betreft vooral herstructurering van woon- en winkelgebieden in en nabij het centrum. .	x		x	x		5		scope ruimtelijk beleid	regulier	output
13.2	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Wij zijn zuinig op onze groene randen en willen die niet opofferen voor bijvoorbeeld woningbouw	x	x	x	x		8		behoud groene randen	regulier	output
13.3	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Bij iedere ontwikkeling letten we op voldoende groen en aan- of herplanting van bomen.			x	x		6		voldoende groen	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
13.4	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	IP	Naast ruimtelijke ontwikkeling in de woonomgeving is er ook veel te doen aan ruimtelijke inpassing van bedrijven op bedrijventerreinen en de ontsluiting daarvan.										
13.5	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OC	Voorop staat het waarborgen van de leefbaarheid voor omwonenden.			x	x		6	waarborgen leefbaarheid			outcome
13.6	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Daar zullen wij steeds alert op blijven en ons voor blijven inzetten.			x	x		3		alert op leefbaarheid	moeilijk	proces kaders
13.7	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OC	Op het gebied van betaalbare woningen voor iedere doelgroep is nog veel te doen.			x	x		3	betaalbare woningen			
13.8	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Met onze grootste woningcorporatie Woonvisie geven we grote herstructureringsplannen voor woningbouw vorm.			x	x		5		grote herstructure-ringsplannen	moeilijk	proces kaders
13.9	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	We zoeken naar nieuwe vormen van vooral kleinere woningen, afgestemd op de vraag van eenpersoonshuishoudens, zoals jongeren, in onze gemeente.			x	x		3		nieuwe vormen van woningen	moeilijk	proces kaders
13.10	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Wij nodigen iedereen uit om met creatieve oplossingen voor renovatie van bestaande bouw te komen. Dat geldt ook voor verenigingen van eigenaren van particuliere complexen.			x	x		3		creatieve oplossingen voor renovatie	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
13.11	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Wij maken ons sterk voor lokaal maatwerk voor Ridderkerkse woningzoekenden.			x	x		3		lokaal maatwerk voor woningzoekenden	moeilijk	proces kaders
13.12	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	De regionale woningmarktafspraken worden dit jaar geëvalueerd.			x	x		6		evaluatie regionale woningmarktafspraken	regulier	output
13.13	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Wij dringen aan op een evenwichtigere verdeling van de sociale woningvoorraad in de regio.			x	x		3		evenwichtigere verdeling woningvoorraad	moeilijk	proces kaders
13.14	13. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	OP	Wij streven naar kleinere regio's waarbinnen woningen passend kunnen worden toegewezen aan woningzoekenden. De prestatieafspraken die we met Woonvisie hebben gemaakt, worden gecontinueerd.			x	x		3		kleinere regio's voor woningtoewijzing	moeilijk	proces kaders
14. Financiën													
14.1	14. Financiën	IP	De gemeentebegroting is goed op orde en de financiële positie is goed.										
14.2	14. Financiën	OC	De woonlasten voor onze inwoners willen wij met niet meer dan de inflatiecorrectie laten stijgen.	x	x	x	x			stijging woonlasten gelijk met inflatie			outcome
14.3	14. Financiën	OP	We streven naar terugdringing van betaald parkeren en vereenvoudiging van precariobelasting voor ondernemers.			x	x				terugdringen betaald parkeren en vereenvoudiging precario	regulier	output

nr	Algemeen	IP/OP/OC	Input (IP)/ output (OP)/ outcome (OC)	S	M	A	R	T	H	Doel	Maatregel	Type vraagstuk	te stellen kaders
14.4	14. Financiën	OC	De ontschotting van de zorg			x				ontschotting zorg			output
14.5	14. Financiën	OP	geven wij eveneens vorm door ontschotting van de financiële middelen in één raadsprogramma in de gemeentelijke begroting.			x	x		5		ontschotting financiële middelen t.b.v. zorg	regulier	output
				24	19	152	140	3	148	35	121		

Bijlage 2. Bloemlezing formuleringen zachte beleidsvoornemens

<p>Onze aanwezigheid Hebben we hard nodig Door intensivering van contacten komen Ondersteunen Brengen we onder de aandacht We zullen kritisch zijn op We zullen maatregelen nemen We streven naar We waarderen Het is noodzakelijk dat Zijn de uitgangspunten Aandacht geven aan In de gaten houden Roepen we op Is een gemeentelijke taak We hebben aandacht voor</p>	<p>We zetten ons in om We promoten We stimuleren Wij zijn voorstander van Ligt ons na aan het hart Zullen aandacht houden voor Zien we als een aanjaagfunctie voor We onderzoeken We willen behouden Het is van belang dat Wij bevorderen We gaan in gesprek met We zetten er op in om Staat voorop We gaan voor We besteden extra aandacht aan</p>	<p>Het is in ieders belang dat Wij doen onze uiterste best om We zetten alle mogelijke middelen in om Juichen wij toe Wij zullen ons inspannen om Vraagt heroverweging Voorop staat Zullen wij alert op blijven Blijven wij ons voor inzetten We zoeken naar Wij nodigen iedereen uit om Wij maken ons sterk voor Wij dringen aan op Wij streven naar</p>
---	--	--